

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/14/EG

av den 11 mars 2009

om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Rådet enades den 7 oktober 2008 om att prioritera återställandet av förtroendet för en välfungerande finansiell sektor. Det utfäste sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda enskilda sparares insättningar och välkomnade kommissionens avsikt att utan dröjsmål lägga fram ett lämpligt förslag för att göra insättningsgarantisystemen mer likartade.

(2) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG ⁽³⁾ ger redan en grundläggande täckning för insättare. Den pågående finansiella turbulensen gör det emellertid nödvändigt att förbättra denna täckning.

(3) Den nuvarande minimitäckningsnivån enligt direktiv 94/19/EG har fastställts till 20 000 EUR med en möjlig-

het för medlemsstaterna att besluta om ett högre belopp. Detta har emellertid visat sig vara otillräckligt för ett stort antal insättningar i gemenskapen. För att bevara insättningsförtroendet och uppnå större stabilitet på finansmarknaderna bör täckningsnivån därför höjas till 50 000 EUR. Senast den 31 december 2010 bör täckningen för de sammanlagda insättningarna för varje insättare fastställas till 100 000 EUR, om inte kommissionen i en konsekvensanalys, som ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet senast den 31 december 2009, drar slutsatsen att en sådan höjning och en sådan harmonisering inte är lämpliga och inte ekonomiskt genomförbara i alla medlemsstater för att säkerställa konsumentskydd och finansiell stabilitet i gemenskapen och för att undvika snedvidringar av konkurrensen mellan medlemsstaterna. Om konsekvensanalysen visar att det inte är lämpligt med en sådan ökning och en sådan harmonisering bör kommissionen lägga fram lämpliga förslag inför Europaparlamentet och rådet.

(4) Samma täckningsnivå bör gälla för alla insättare, oberoende av om en medlemsstat har euron som valuta eller ej. Medlemsstater utanför euroområdet bör dock ha möjlighet att avrunda de konverterade beloppen, om det motsvarande skyddet för insättarna inte påverkas negativt.

(5) En rapport som kommissionen ska lägga fram för Europaparlamentet och rådet bör analysera alla relevanta frågor såsom kvittning och motfordringar, fastställande av bidrag till systemen, i vilken omfattning olika produkter och insättare täcks, hur effektivt det gränsöverskridande samarbetet är mellan insättningsgarantisystem samt kopplingen mellan insättningsgarantisystem och alternativa system för ersättning till insättare, såsom mekanismer för nodutbetalningar. Medlemsstaterna bör för den rapporten samla in de relevanta uppgifterna och på begäran överlämna dem till kommissionen.

(6) Vissa av medlemsstaterna har fastställt insättningsgarantisystem i enlighet med direktiv 94/19/EG som ger full täckning för vissa former av långsiktiga insättningar, såsom pensionsfordringar. Det är nödvändigt att respektera dessa rättigheter och de förväntningar som insättare i sådana system har.

⁽¹⁾ EUT C 314, 9.12.2008, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 18 december 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 26 februari 2009 och av den 5 mars 2009.

⁽³⁾ EGT L 135, 31.5.1994, s. 5.

- (7) Vissa medlemsstater har inrättat eller planerar att inrätta insättningsgarantisystem enligt direktiv 94/19/EG, vilka föreskriver full täckning för vissa tillfälligt ökade saldon. Kommissionen bör senast den 31 december 2009 avgöra huruvida full täckning för vissa tillfälligt ökade saldon bör behållas eller införas.
- (8) Detta direktiv bör inte påverka funktionen hos system som skyddar själva kreditinstitutet, och särskilt skyddar dess likviditet och solvens och sålunda garanterar ett skydd för insättarna som minst motsvarar det skydd som ett insättningsgarantisystem ger samt frivilliga system för ersättning till insättare, som inte har införts eller officiellt erkänts av en medlemsstat.
- (9) Medlemsstaterna bör uppmuntra insättningsgarantisystemen att överväga huruvida avtal ska ingås eller gällande avtal avseende deras respektive åtaganden ska förbättras.
- (10) Den nuvarande tidsfristen för utbetalningarna på tre månader, som kan förlängas till nio månader, är inte förenlig med behovet att bevara insättarnas förtroende och motsvarar inte deras behov. Tidsfristen för utbetalningar bör därför inskränkas till 20 arbetsdagar. Perioden bör förlängas endast under exceptionella omständigheter och efter godkännande av de behöriga myndigheterna. Kommissionen bör senast två år efter att detta direktiv har trätt i kraft lägga fram en rapport om utbetalningsförfarandenas effektivitet och tidsfrister för utbetalningar för Europaparlamentet och rådet, och utvärdera huruvida det skulle vara lämpligt att ytterligare minska tidsfristen till tio arbetsdagar.
- (11) Dessutom bör, i de fall där utbetalningen utlöses av ett beslut av de för beslutet behöriga myndigheterna, den nu gällande tidsfristen på 21 dagar för att fatta beslut minskas till fem arbetsdagar i syfte att inte förhindra en snabb utbetalning. De behöriga myndigheterna bör dock först ha förvässat sig om att kreditinstitutet har underlåtit att återbetala insättningar som har förfallit till betalning. Denna bedömning bör omfattas av de rättsliga eller administrativa förfarandena i medlemsstaterna.
- (12) Insättningar kan anses vara indisponibla då tidiga interventions- eller omorganisationsåtgärder inte varit framgångsrika. Detta bör inte hindra de behöriga myndigheterna från att genomföra ytterligare omstruktureringsinsatser under utbetalningsperioden.
- (13) Medlemsstaterna bör försöka säkerställa bankverksamhetens kontinuitet och bankernas tillgång till likvida medel, särskilt i tider av finansiell oro. Därför uppmuntras medlemsstaterna att så snart som möjligt vidta åtgärder för att säkerställa nödutbetalningar av lämpliga belopp efter ansökan från den berörde insättaren, inom högst tre dagar efter en sådan ansökan. Eftersom en minskning av den nuvarande utbetalningsfristen på tre månader kommer att få en positiv effekt på insättarnas förtroende och på hur finansmarknaderna fungerar, bör medlemsstaterna och deras insättningsgarantisystem säkerställa att utbetalningsfristen är så kort som möjligt.
- (14) Enligt direktiv 94/19/EG får medlemsstaterna begränsa täckningen till en specifik procentandel. Den valmöjligheten har visat sig underminera insättarnas förtroende och bör sålunda avskaffas.
- (15) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra direktiv 94/19/EG bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (16) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anpassa täckningsnivån i enlighet med inflationen i Europeiska unionen på grundval av förändringar i det harmoniserade konsumentprisindex som offentliggörs av kommissionen. Eftersom den åtgärden har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar i direktiv 94/19/EG, måste den antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (17) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen harmoniseringen av täckningsnivån och tidsfristen för utbetalning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, och det därför, på grund av det stora antalet skilda regler i de olika medlemsstaternas rättssystem, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (18) Direktiv 94/19/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(19) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽¹⁾ uppmuntras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 94/19/EG

Direktiv 94/19/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.3 i ska andra stycket ersättas med följande:

”De behöriga myndigheterna ska göra detta konstaterande så snart som möjligt och i varje fall senast fem arbetsdagar efter det att de först har blivit förvissade om att ett kreditinstitut inte har återbetalat insättningar som utgör vederbörligen styrkta och förfallna fordringar, eller”.

2. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. I de fall som avses i punkterna 1–4 ska medlemsstaterna säkerställa att insättningsgarantisystem samarbetar med varandra.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”6. Kommissionen ska se över tillämpningen av denna artikel minst vartannat år och om så är lämpligt föreslå förbättringar av den.”

3. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar ska vara minst 50 000 EUR i den händelse insättningar blir indisponibla.

1a. Senast den 31 december 2010 ska medlemsstaterna se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar är fastställd till 100 000 EUR i den händelse insättningar blir indisponibla.

Om kommissionen i den rapport som nämns i artikel 12 drar slutsatsen att en sådan höjning och en sådan harmonisering inte är lämplig och inte ekonomiskt genomförbar i alla medlemsstater för att säkerställa konsumentskydd och finansiell stabilitet i gemenskapen och för att undvika gränsöverskridande störningar mellan medlemsstaterna, ska kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram ett förslag till ändring av första stycket.

1b. Medlemsstater utanför euroområdet som omräknar de belopp i euro som anges i punkt 1 och 1a till sina nationella valutor ska säkerställa att de belopp i nationella valutor som faktiskt utbetalas till insättare motsvarar beloppen som fastställs i detta direktiv.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Punkt 1a ska inte hindra bibehållandet av bestämmelser som före den 1 januari 2008 erbjöd full täckning för vissa former av insättningar, i synnerhet av sociala skäl.”

c) Punkt 4 ska utgå.

d) Följande punkt ska läggas till:

”7. Kommissionen får justera de belopp som avses i punkterna 1 och 1a i enlighet med inflationen i Europeiska unionen på grundval av förändringar i det harmoniserade konsumentprisindex som offentliggörs av Europeiska kommissionen.

Denna åtgärd, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 7a.2.”

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

4. Följande artikel ska införas:

"Artikel 7a

1. Kommissionen ska biträdas av europeiska bankkommittén, inrättad genom kommissionens beslut 2004/10/EG (*).

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (**), tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

(*) EUT L 3, 7.1.2004, s. 36.

(**) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23."

5. Artikel 9.1 ska ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna ska se till att kreditinstituten ger personer som redan har gjort eller avser att göra insättningar tillgång till den information som behövs för att avgöra vilket insättningsgarantisystem som institutet och dess filialer är anslutna till inom gemenskapen eller vilka andra alternativa åtgärder som har vidtagits enligt artikel 3.1 andra stycket eller enligt artikel 3.4. Insättarna ska informeras om insättningsgarantisystemets bestämmelser eller andra alternativa arrangemang som är tillämpliga, inklusive vilken täckning som insättningsgarantisystemet erbjuder när det gäller belopp och omfattning. När en insättning inte är garanterad av ett insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 7.2, ska kreditinstitutet informera insättaren om detta. All information ska göras tillgänglig på ett lättförståeligt sätt.

På begäran ska information ges om villkoren för kompensation och de formaliteter som ska uppfyllas för att kompensationen ska utbetalas."

6. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Insättningsgarantisystem ska kunna betala ut vederbörligen styrkta fordringar som insättare gör gällande vad avser indisponibla insättningar inom 20 arbetsdagar från den dag då de behöriga myndigheterna gör ett konstaterande som avses i artikel 1.3 i eller den rättsliga myndigheten meddelar ett avgörande som avses i artikel 1.3 ii.

Denna tidsfrist inkluderar insamling och översändande av korrekta uppgifter om insättare och insättningar, vilka är nödvändiga för att kunna kontrollera fordringarna.

Under helt exceptionella omständigheter får ett insättningsgarantisystem hos den behöriga myndigheten ansöka om en förlängning av tidsfristen. En sådan förlängning får inte överskrida tio arbetsdagar.

Senast den 16 mars 2011 ska kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om utbetalningsförfarandenas effektivitet och tidsfrister för utbetalningar, och utvärdera huruvida det är möjligt att införa en minskning av den tidsfrist som nämns i första stycket till 10 arbetsdagar.

Medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystemen regelbundet testas och, om det är lämpligt, informeras om de behöriga myndigheterna upptäcker problem i ett kreditinstitut som kan förväntas leda till att ett insättningsgarantisystem måste tillämpas."

b) Punkt 2 ska utgå.

7. Artikel 12 ska ersättas med följande:

"Artikel 12

1. Kommissionen ska senast den 31 december 2009 överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om

a) harmoniseringen av finansieringsmetoderna för insättningsgarantisystemen, och därvid i synnerhet behandla effekterna av avsaknaden av en sådan harmonisering i händelse av en gränsöverskridande kris när det gäller tillgången på medel för ersättningsutbetalningar för insättningar, sund konkurrens samt vinsterna med och kostnaderna för en sådan harmonisering,

b) lämpligheten av och bestämmelserna för att erbjuda full täckning för vissa tillfälligt ökade saldon,

c) möjliga modeller för införande av riskbaserade avgifter,

d) fördelarna med och kostnaderna för ett eventuellt införande av ett gemensamt insättningsgarantisystem inom gemenskapen,

- e) inverkan av olika lagstiftningar när det gäller kvittning, där en insättares tillgodohavanden balanseras mot dennes skulder, systemets effektivitet och eventuella snedvridningar, med hänsyn till gränsöverskridande likvidation,
- f) harmonisering av de produkter och insättare som täcks, inklusive små och medelstora företags och lokala myndigheters specifika behov,
- g) kopplingen mellan insättningsgarantisystem och alternativa tillvägagångssätt för att betala ersättning till insättare, såsom metoder för nödutbetalningar.

Vid behov ska kommissionen lägga fram förslag för att ändra detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen och europeiska bankkommittén om de avser att ändra omfattningen av eller nivån på den täckning som garantin av insättningar ger och om eventuella svårigheter i samarbetet med andra medlemsstater.”

8. Bilaga III ska utgå.

Artikel 2

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 juni 2009.

Med avvikelse från vad som sägs i första stycket ska medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är

nödvändiga för att följa artikel 1.3 led i andra stycket, artikel 7.1a och 7.3 samt artikel 10.1 i direktiv 94/19/EG, ändrat genom det här direktivet, senast den 31 december 2010.

När medlemsstaterna antar dessa bestämmelser ska de inkludera en hänvisning till detta direktiv eller bifoga en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tredje dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 11 mars 2009.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

A. VONDRA

Ordförande